

ELZ Houtland en Polder

...

Woordenlijst

Doel?

Op een uniforme manier binnen onze ELZ met terminologie omgaan

Assessment

Wat?

Gestructureerd vastleggen van gegevens met de bedoeling op basis daarvan een beoordeling uit te voeren

Screening/ inschaling

Bron: ELZ Dender (Netwerk thuiszorg OLV en zorgnet)

BelRAI

Wat?

De BelRAI is een vragenlijst om na te gaan wat iemand wel en niet meer kan en hoeveel zorg iemand nodig heeft.

BelRAI is een voor verzamelnaam voor Belgische vertaling en informatisering van de interRAI instrumenten: interRAI AC (Acute Care), HC (Home Care) en LTCF (Long Term Care Facilities)

RAI: Resident assessment instrument

Vlaanderen heeft expliciet gekozen voor gebruik BelRAI

Regeerakkoord, Beleidsnota minister Vandeurzen, Decreet Vlaamse Sociale Bescherming

- Eén inschalingsinstrument voor alle sectoren
- Thuiszorg/gezinszorg
- Residentiële ouderenzorg
- Financiële tegemoetkomingen: zorgbudgetten
- Geestelijke gezondheidszorg
- Revalidatie

Bron: www.zorg-en-gezondheid.be

Belraiscreeener

Wat?

Unieke schaal voor het meten van zorgbehoevendheid

- De persoon met een zorgnood moet slechts één inschaling ondergaan
- De zorgtoestand en het welzijn van persoon met een zorgnood wordt op een gestandaardiseerde en gestructureerde manier in kaart gebracht zodat een beter zorgplan kan worden gemaakt
- De continuïteit en kwaliteit van zorg kan beter worden gegarandeerd
- Diverse zorgvormen spreken dezelfde taal
- De automatische rechtentoekenning wordt mogelijk zodra de inschalingen in een centrale databank worden opgenomen
- Zorgprognoses op basis van nationaal en internationaal vergelijkbare gegevens
- Instrument voor zorgplanning binnen de voorziening

Bron: www.zorg-en-gezondheid.be en VVSG

Blueassist

Wat?

Blueassist is een hulpmiddel dat houvast biedt aan mensen die moeite hebben om een eenvoudige hulpvraag te stellen. Met behulp van een BlueAssist-kaart of een BlueAssist-applicatie, tonen ze hun hulpvraag.

Voorbeelden:

Bron: www.blueassist.eu/

Buurthulp

Wat?

Het organiseren en ondersteunen van activiteiten en initiatieven die het sociaal netwerk, de communicatie en het veiligheidsgevoel versterken

Bron: woonzorgdecreet

Voorbeelden in onze ELZ: voedselbank in Torhout i.s.m. het sociaal huis, Schouderklopje Kortemark, Uz Uzeke Koekelare, Buurderij de Statie Kortemark (senioren helpen, glas, tuin), De Staesie (stationsproject Kortemark), Riethove (Oudenbrug), Zonnewijzer (Gistel) en De Ster (Ichtegem).

Buurtzorg

Wat?

Een toekomstmodel dat de zorg- en ondersteuning voor personen met een zorgnood efficiënter wil organiseren door in te zetten op een actieve samenwerking op lokaal vlak. Uitgangspunt is de persoon met zijn zorgnood zo lang mogelijk thuis laten wonen en hiervoor een buurt creëren met veel informele zorg en een samenhangend en welzijn. Het richt zich tot iedereen in de buurt.

Bron: lexicon conferentie feb 2017

Case management

● Wat?

Wanneer de zorgcoördinatie niet volstaat en de persoon en zijn mantelzorger niet de vereiste zorg en ondersteuning bekomen omwille van één of meer van de volgende mogelijke situaties:

- een verlies van de beslissingsautonomie van de rechthebbende en zijn mantelzorger
- de complexiteit van de nodige zorg
- functioneringsproblemen van het zorgteam rond de rechthebbende

Het casemanagement heeft tot doel de zorgsituatie van de patiënt en de zorgcoördinatie te herstellen en te stabiliseren zodat het zorgproces terug kwaliteitsvol verder kan lopen.

Casemanagement kan maar opgestart worden op vraag van het zorgteam en wordt bij voorkeur geïnitieerd door de zorgcoördinator.

Zonder toestemming van de patiënt, is casemanagement niet mogelijk.

Bron: gemeenschappelijke visie op zorgcoördinatie en casemanagement IMC 25.03.2019

Centrum voor kortverblijf

Wat?

Een centrum voor kortverblijf is een voorziening waar aan gebruikers van 65 jaar of ouder ofwel gedurende een beperkte periode dag en nacht ofwel alleen 's nachts huisvesting en ouderenzorg wordt aangeboden.

Bron: woonzorgdecreet

Voorbeelden binnen onze ELZ: Sint Godelieve Gistel, Sint Anna Ichtegem, Meunyckenhof Koekelare, Blijvelde Kortemark, Riethove Oudenburg

Oriënterend kortverblijf: vanaf 2020, bijkomende erkenning, thuis in potentiële crisis, tijdelijke observatie en een ondersteuningstraject.

Chronic Care - Geïntegreerde zorg voor voor chronisch zieken

Doel?

Het welzijn van patiënten met een chronische ziekte kan verbeteren door meer geïntegreerde zorg.

De patiënt staat centraal in deze benadering. Hij moet de mogelijkheid aangeboden krijgen om de controle zelf in handen te nemen. Een multidisciplinair netwerk ondersteunt hem daarbij. In dat netwerk zitten onder meer de huisarts, de specialisten, de apotheker en de verpleegkundigen, maar bv. ook maatschappelijk assistenten, mantelzorgers, hulpverleners en de omgeving van de patiënt. De leden van het netwerk werken samen én met de patiënt. Elke betrokkene kan zijn eigen expertise op de meest efficiënte manier aanbieden aan de patiënt.

Bron: <https://www.riziv.fgov.be/nl/professionals/informatie-algemeen/Paginas/geintegreerde-zorg.aspx#.XU1HaOgzaUk>

Onze ELZ valt in het werkgebied van CC De Koepel: www.samenisbeter.be

EERSTELIJNSZONE
HOUTLAND EN POLDER

Crisisopvang

Wat?

Crisisopvang biedt onmiddellijke oriëntatie en zo nodig opvang aan mensen in een acute noodsituatie. Crisisopvang is in het woonzorgdecreet opgenomen bij de centra voor Kortverblijf.

Bron: woonzorgdecreet

Voorbeelden binnen onze ELZ: crisiskamer Eernegem WZC Sint Anna

Crisisopvang: overkoepelende term, wordt ingericht door iedere gemeente, gemeenten werken hiervoor vaak samen.

Dagverzorgingscentra

Er zijn 3 soorten dagverzorgingscentra:

- een **“gewoon” dagverzorgingscentrum**: u kunt hier een halve dag of een volledige dag verblijven en betaalt een dagprijs. Deze zijn “niet-conform artikel 51”.
- een **dagverzorgingscentrum uitgebaat door een erkende dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg**. Hier betaalt u een prijs per uur. De centra zijn enkel open op weekdays tussen 7 uur en 20 uur. Alleen als u al gezinszorg of aanvullende thuiszorg krijgt van een erkende dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg, kunt u hier terecht. Deze zijn “conform artikel 51”. Cado: Collectieve autonome dagopvang.
- een **dagverzorgingscentrum dat uitsluitend gebruikers met een chronische aandoening verzorgt**. U kunt hier een halve dag of een volledige dag verblijven en betaalt een dagprijs.
- Daarnaast zijn er ook nog dagverzorgingscentra i.k.v. VAPH en GGZ.

Bron: www.zorg-en-gezondheid.be

Dagverzorgingscentrum WZC

Wat?

- Een dagverzorgingscentrum biedt **overdag opvang en verzorging aan ouderen**. Het centrum neemt dus tijdelijk de opvang en zorg over van de mensen die normaal thuis voor u zorgen (mantelzorgers of thuisverplegers). Al wie **65 jaar of ouder** is, kan terecht in een dagverzorgingscentrum. Deze centra zijn **niet geschikt voor wie zware medische verzorging en begeleiding** nodig heeft.
- U kunt als oudere een of meerdere dagen per week naar een dagcentrum gaan. Het personeel in het centrum zal u helpen bij het wassen en de verzorging. Het centrum organiseert activatie-, revalidatie- en ontspanningsactiviteiten en u vindt er sociale contacten.
- Blijft u er de hele dag, dan kunt u er ook warm eten. Een dagverzorgingscentrum biedt ook vervoer aan van en naar het centrum tot bij u thuis. Het dagcentrum maakt meestal deel uit van een woonzorgcentrum.

Voorbeelden binnen onze ELZ: Sint Godelieve Gistel, Blijvelde Kortemark, Sint Augustinus Torhout,

Dagopvang CADO (collectieve opvang voor ouderen)

Voorbeelden binnen onze ELZ: Noah (Nabijheid, Ontmoeting, Aandacht en Huiselijkheid) Eernegem en in Oudenburg

Dagopvang VAPH

Dagopvang GGZ

Het dagbehandelingsaanbod richt zich op mensen met een psychiatrische problematiek waarvan de problematiek een intensieve en gedifferentieerde zorg vraagt. De afdeling biedt meestal zowel een opnamevervangende behandeling als een vervolgbehandeling na een periode van volledige hospitalisatie

Het opnamevervangend aanbod biedt behandeling voor mensen die intensieve dagbehandeling nodig hebben ter voorkoming van residentiële opname. Er wordt gestreefd naar het behouden van het functioneren in de thuissituatie.

De behandeling na volledige hospitalisatie kan van zodra het verblijf in het ziekenhuis niet meer noodzakelijk of wenselijk is maar toch nog verdere therapie noodzakelijk is.

De therapie richt zich op het verder verlichten en draaglijk maken van klachten, op hervalpreventie en behouden van stabiliteit. Hierbij wordt gestreefd naar het (her)opnemen van de rollen in het leven buiten het ziekenhuis, met focus op de resterende competenties om deze verder te ontwikkelen. Deze doelstellingen worden nagestreefd door middel van een behandelingsplan op maat en in overleg.

Het dagbehandelingsaanbod biedt een gedifferentieerd therapiekader, zowel verbaal als niet verbaal, creatief en lichamelijk, verdiepend en praktisch. Hiervoor wordt een ruim therapieaanbod geboden via modules en binnen het kader van cognitieve gedragstherapie met specifieke inspiratie vanuit dialectische gedragstherapie.

De behandeling verloopt in drie fasen:

- observatie: tijdens de observatiefase neemt het team de nodige tijd voor diagnostiek en verkenning en worden doelstellingen en werkpunten in een concreet behandelplan gegoten.
- verandering: In de veranderingsfase wordt gericht gewerkt aan deze doelstellingen.
- resocialisatie: de laatste fase, de resocialisatiefase ligt de nadruk op hervalpreventie, onderhouden van stabiliteit, rehabilitatie en het verder organiseren van ambulante zorg.

Diensten Maatschappelijk Werk van de ziekenfondsen

Wat?

De diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds bieden hulp- en dienstverlening aan gebruikers en hun mantelzorgers. Ze **richten zich dan ook vooral naar de eigen leden**. Ze richten zich specifiek naar personen die door ziekte, handicap, ouderdom of vanuit sociale kwetsbaarheid tijdelijk of blijvend problemen ondervinden. De dienstverlening is gratis en integraal.

Bron: www.vlaanderen.be

Voorbeelden binnen onze ELZ: DMW BM, CM, LM, NZ & OZ

Eerstelijnszorg

Wat?

De zorg die zich richt op personen die behoefte hebben aan laagdrempelige, breed toegankelijke, ambulante en generalistische zorg en ondersteuning voor gezondheids- of welzijnsgerelateerde problemen, zowel fysieke, psychologische als sociale aard, die wordt aangeboden door eerstelijnszorgaanbieders, al dan niet na verwijzing door een andere zorgaanbieder.

Bron: eerstelijnsdecreet

Nulde lijn, tweede lijn, derde lijn

Wat?

Met **de nulde lijn** bedoelt men de mantelzorgers: mensen die op niet-professionele basis de zorg voor een ander opnemen (ouders, kinderen, andere familieleden, burens, vrienden,...). In veel gevallen zijn het de mantelzorgers die thuiszorg mogelijk maken.

Ook zelfhulpgroepen en vrijwilligers worden tot de nulde lijn gerekend, maar evenzeer scholen of bv. Kind & Gezin.

De **tweede lijn** wordt gevormd door zorg- en hulpverleners die na verwijzing kunnen worden geconsulteerd bijvoorbeeld een psycholoog, psychotherapeut of psychiater van een centrum voor geestelijke gezondheidszorg (CGG). Ook de algemene ziekenhuizen behoren tot de tweede lijn.

De **derdelijnsgezondheidszorg** omvat de gespecialiseerde en intramurale zorg zoals de psychiatrische ziekenhuizen en psychiatrische verzorgingstehuizen.

Bron: www.vlaamsesels.be

Eerstelijnszone

Wat?

Het geografisch werkgebied van de zorgraad.

Voor meer informatie: <https://www.eerstelijnszone.be/houtland-en-polder>

Bron: eerstelijnsdecreet

Eerstelijnszorgaanbieder

Wat?

Een persoon, dienst of organisatie die als zorg- of welzijnsactor professioneel zorg of ondersteuning verleent aan personen met een zorg- en ondersteuningsvraag, met uitzondering van de personen, diensten of organisaties met een gespecialiseerd zorg- en ondersteuningsaanbod uit de 2^e of 3^e lijn.

Bron: eerstelijnsdecreet

Eerstelijnspsycholoog

Is een klinisch psycholoog, met minimum 3 jaar praktijkervaring, die op voorschrift van een huisarts, personen begeleidt waarvan de huisarts het vermoeden heeft dat er iets niet pluis is. De eerstelijns psycholoog onderzoekt dit “niet pluis” zijn en geeft indien dit haalbaar is in een beperkt aantal sessies de nodige begeleiding. Indien er een gespecialiseerde begeleiding nodig is wordt doorverwezen naar de meer gespecialiseerde zorg.

Empowerment

Wat?

Empowerment is *mensen leren om hun eigen situatie in handen te nemen, zich verder bewust te ontwikkelen en zich te integreren in een context, het is een proces waarin personen en/of hun context meer greep en een eigen **regie** krijgen op hun manier van handelen.*

Vier kernbegrippen van empowerment

- 1. Ontwikkeling:** empowerment leidt tot een toenemende ontwikkeling van het individu ten aanzien van zijn context en de samenleving. Maar ook omgekeerd: door empowerment krijgt het individu zuurstof om te ontwikkelen doordat de context vooruit gaat.
- 2. Autonomie:** elke burger moet de kracht hebben om autonoom zijn eigen leven in handen te nemen en zich te ontplooien.
- 3. Duurzaamheid:** effecten moeten lang blijven duren. De interventies mogen geen rooibouw plegen op de persoon en/of hun context.
- 4. Perspectief:** je moet het gevoel hebben dat je situatie verandert en dat je er greep op hebt.

Bron: www.desleutel.be

Evidence Based

Wat?

Evidence Based (EBM, "geneeskunde op basis van bewijs") is het expliciet, oordeelkundig en gewetensvol gebruik maken van het beste beschikbare bewijs, gegeven de huidige stand van de wetenschap, bij het maken van een keuze van behandeling voor een patiënt.

Bron: wikipedia

GBO

Wat?

Het geïntegreerd breed onthaal (GBO) is een samenwerkingsverband tussen minimaal het OCMW, het centrum voor algemeen welzijnswerk (CAW) en de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen (DMW).

Deze samenwerking is gericht op twee belangrijke doestellingen:

- het realiseren van een toegankelijke sociale hulp- en dienstverlening
- het tegengaan van onderbescherming*

Om deze doelstellingen te realiseren stemt het samenwerkingsverband ook af met lokale basis- of faciliterende actoren (o.a. samenlevingsopbouw, armoedeverenigingen, huisartsen, thuiszorgdiensten ...) én met het meer gespecialiseerde begeleidingsaanbod.

* Personen die hun rechten op sociale hulp- en dienstverlening niet (volledig) benutten.

Bron: <https://www.departementwvg.be/welzijn-en-samenleving/gbo>

Geïntegreerde Dienst voor Thuisverzorging

Wat?

Door samen te werken, willen de zorgaanbieders van een GDT (geïntegreerde dienst voor thuisverzorging) de dienst- en zorgverlening rond de patiënt optimaliseren. Ze nemen initiatieven om de zorgverlening af te stemmen op de behoeften van de patiënten in hun regio en ze maken afspraken om hun dienstverlening ook op elkaar af te stemmen. Een GDT staat ook in voor de praktische organisatie van een multidisciplinair overleg en de vergoeding van zorgaanbieders die aan een dergelijk overleg deelnemen.

Bron: www.vlaanderen.be

Toekomst?

Geïntegreerde zorg

Wat?

Het op operationeel en organisatorisch niveau samenwerken van alle betrokken zorg- en welzijnsactoren en initiatieven van vrijwillige en informele zorg in het streven naar een samenhangende en continue zorg en ondersteuning aan de persoon en zijn mantelzorgers. Daarbij vormen de zorg- en ondersteuningsvraag en de context van de gebruiker het uitgangspunt en dat gedurende de hele levensloop.

Bron: Vlaams Agentschap Zorg/ eerstelijnsdecreet

Gezinszorg

Wat?

Het zorgaanbod dat bestaat uit persoonsverzorging, huishoudelijke hulp en schoonmaakhulp, alsook de daarmee verband houdende algemene psychosociale en pedagogische ondersteuning en begeleiding.

Bron: woonzorgdecreet

Voorbeelden in onze ELZ: Familiehulp, Familiezorg, Solidariteit voor het Gezin, Centrum voor Thuiszorg Bond Moyson

Aanvullende thuiszorg

Wat?

De zorg die bestaat in het aanbieden van schoonmaakhulp, professionele oppashulp of karweihulp wordt aangeboden door diensten gezinszorg niet naar 2-verdieners, alleen zorgbehoevenden: meest kwetsbaren

Bron: woonzorgdecreet

Voorbeelden in onze ELZ: Familiezorg, Familiehulp, Thuiszorg Bond Moyson en Solidariteit voor het Gezin

GDPR (*General Data Protection Regulation*) of AVG (*Algemene Verordening Gegevensbescherming*)

Wat?

Is een Europese wetgeving rond verwerking van persoonsgegevens waaraan bedrijven, verenigingen en overheidsinstanties zich moeten houden.

Bron: https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection_nl

Gezondheidsvaardigheid/ health literacy

Wat?

Mensen nemen dagelijks beslissingen over hun gezondheid. Om dat op een weloverwogen, bewuste manier te doen, hebben ze de juiste informatie en handvatten nodig die ze begrijpen en kunnen gebruiken. Dit vergt gezondheidsvaardigheden. Burgers en patiënten willen graag een actieve rol opnemen in de zorg voor hun eigen gezondheid en ziekte en die van hun naasten. Maar ze ondervinden vaak moeilijkheden om zelf de regie te kunnen voeren over hun ziekte, gezondheid en zorg.”

- Het beschikbaar stellen van betrouwbare en begrijpbare informatie.
- Het verwerven van basiskennis en het aanleren van de vaardigheid om een bepaald gedrag te stellen.

Informed Consent (geïnformeerde toestemming)

Wat?

Is een toestemmingsformulier van de persoon of vertegenwoordiger (bijvoorbeeld ouder of voogd) met duidelijke informatie over het doel, de methode en de procedure.

Gaat ook over het verzamelen en delen van informatie met betrokken partijen – indien nodig.

Bron: eigen definitie

Informele zorg/mantelzorg

Wat?

De zorg en ondersteuning die personen niet beroepshalve maar occasioneel verlenen aan de persoon met een zorg- en ondersteuningsvraag.

Bron:eerstelijnsdecreet

EERSTELIJNSZONE
HOUTLAND EN POLDER

Integrale zorg en ondersteuning

Wat?

De zorg en ondersteuning die een persoon met een zorg- en ondersteuningsvraag als geheel benadert, met al zijn mogelijkheden, capaciteiten en vaardigheden, rekening houdend met aspecten van medische, psychosociale, levensbeschouwelijke en culturele aard en ook met factoren uit het dagelijks leven

Bron: Vlaams Agentschap Zorg + lexicon conferentie feb 2017

Interdisciplinair

Wat?

Een interdisciplinair team is wanneer er via intercollegiaal overleg en overleg met de persoon met een zorg- en/of ondersteuningsnood en zijn vertegenwoordigers naar gezamenlijke doelstellingen en een zorgplan toe wordt gewerkt.

Bron: lexicon conferentie feb 2017

KATZ-schaal

Wat?

De KATZ-schaal is een evaluatieschaal om de afhankelijkheidsgraad van patiënten te bepalen. De schaal wordt vaak gebruikt als maatstaf voor de aanvraag om tegemoetkoming in een woonzorgcentrum of thuisverpleging.

Bron: www.riziv.be

Lokaal Diensten Centrum (LDC)

Wat?

Voorzieningen die een ruim gamma diensten en activiteiten ontwikkelen voor de inwoners van de wijk of gemeente om hun zelfstandigheid, integratie en emancipatie te ondersteunen.

- sterke preventieve functie, waarbij personen met een beginnende zorgbehoefte centraal staan.
- bijzondere aandacht aan sociale netwerking en de preventie van vereenzaming
- organiseren van algemeen informatieve, vormende en recreatieve activiteiten, het aanbieden van hygiënische zorg, het aanbieden van warme maaltijden, boodschappenhulp, het aanbieden van buurthulp en het nemen of ondersteunen van initiatieven die de mobiliteit van de gebruikers tot stand brengen of verhogen.
- Facultatief ook personenalarmtoestellen uitlenen en een personenalarmcentrale organiseren, doorverwijs-, informatie- en coördinatiefunctie vervullen.

Bron: <http://www.vvsg.be>

Voorbeelden binnen onze ELZ: Kortemark, Oudenburg,
Gistel (De Zonnewijzer), Koekelare (de Gezellige Tallore)
Ichtegem (De Ster), Torhout

Lokaal Dienstencentrum: centrumraad

Wat?

Adviesraad opgericht door een lokaal dienstencentrum met als opdracht advies uit te brengen over de algemene werking van het lokaal dienstencentrum.

Bron: woonzorgdecreet

EERSTELIJNSZONE
HOUTLAND EN POLDER

Mantelzorgers

Wat?

De natuurlijke persoon die vanuit een sociale en emotionele band een of meer personen met een zorg- en ondersteuningsvraag, niet beroepshalve, helpt en steunt in het dagelijkse leven

Bron: eerstelijnsdecreet met aanpassing

Multidisciplinair

Wat?

Het samenbrengen van zorgaanbieders van verschillende disciplines en beroepsgroepen rond een persoon met een zorgnood. In een multidisciplinaire samenwerking heeft elke discipline vanuit zijn eigen professionaliteit en expertise een inbreng.

Bron: woonzorgdecreet

Nachtzorg

Wat?

Nachtzorg is een dienstverlening 's nachts en wordt afhankelijk van de zorg- en/of ondersteuningsvraag uitgevoerd: ofwel thuis (nachtoppas) door verzorgenden, zorgkundigen, verpleegkundigen of vrijwilligers ofwel residentieel.

Bron: zp 3 Netwerk thuiszorg OLV en Zorgnet

Voorbeelden in onze ELZ: Centrum voor thuiszorg Bond Moyson, Oppas aan huis CM, Aanvullende thuiszorg Familiezorg, Solidariteit voor het gezin, VAPH (Sint Jan De Deo, Tordale) , Jongerenwelzijn (Arcade)

Oppashulp

Wat?

Het aanbod dat erin bestaat de gebruiker gezelschap te bieden en toezicht op hem te houden bij afwezigheid of ter ondersteuning van de mantelzorg; Dit kan op vrijwillige basis of professionele basis.

Bron: ZP3 Netwerk thuiszorg OLV en Zorgnet

Voorbeelden in onze ELZ: Centrum voor thuiszorg Bond Moyson, Oppas aan huis CM, Aanvullende thuiszorg Familiezorg, Solidariteit voor het gezin, Familiehulp, en andere

Organisatie met terreinwerking

Wat?

Organisaties met terreinwerking zijn organisaties die, naast individuele zorgaanbieders en anderen, instaan voor het veldwerk binnen de preventieve gezondheidszorg. Ze doen daarvoor een beroep op de expertise van de partnerorganisaties. Op lokaal vlak werken ze samen met de Logo's

Concrete voorbeelden zijn o.a. CLB, consultatiebureau Kind en Gezin, Centrum voor Kankeropsporing, Centrum ter Preventie van Zelfdoding

Voor meer informatie: <https://www.zorg-en-gezondheid.be/organisaties-met-terreinwerking>

Overlegcoördinator

Wat?

De overlegcoördinator staat in voor de praktische en administratieve ondersteuning van het individueel patiëntgebonden multidisciplinair overleg, op vraag van de gebruiker, de zorgbemiddelaar of een andere zorgverlener. De overlegcoördinator is bij voorkeur niet betrokken in de zorg.

Hij/zij organiseert het overleg, zit de overlegtafel voor vanuit een neutrale positie en biedt administratieve ondersteuning bij de opmaak en/of bijsturing van het zorgplan. De overlegcoördinator heeft echter geen inspraak in de zorgregie en zorgplanning of in het bepalen van de inhoud van het zorgplan.

Bron: nieuwe woonzorgdecreet

Partnerorganisatie

Wat?

Een organisatie met rechtspersoonlijkheid die als centrum van expertise fungeert binnen het geheel of deelaspecten van de eerstelijnszorg en die door de Vlaamse Regering erkend en gesubsidieerd wordt, of gesubsidieerd wordt via een basisovereenkomst.

Bron: eerstelijnsdecreet

Persoon met een zorg- en/of ondersteuningsnood

Wat?

Het betreft personen met problemen op welzijns- of gezondheidsvlak waarvoor zorg of ondersteuning aangewezen is. Deze zorg/ondersteuning kan informeel of zijn professioneel .

Bron: lexicon conferentie feb 2017

Preventie

Wat?

Een methodiek om de brede bevolking te informeren, te sensibiliseren en vaardig te maken in het aanhouden en aanleren van een gezonde leefstijl. Preventie omvat zowel gezondheidsbevordering als ziektepreventie.

Bij algemene preventie wil je voor zaken die **structureel fout lopen** in de samenleving **structurele oplossingen zoeken of stimuleren**. Bij algemene preventie gaat het erom dat een sociaal probleem voor een ruimere groep of een categorie mensen bespreekbaar is gemaakt of opgelost is. Algemene preventie vertaalt zich in **initiatieven die doelbewust en systematisch een probleem voorkomen**'.

Bedoeling is **sociale problemen - hoe klein ook- te herkennen, te benoemen, bespreekbaar te maken, oplossingen te stimuleren en mogelijk ook op een structurele manier een gedrags- of mentaliteitsverandering proberen te bereiken**.

Algemene preventie hoort dan ook bij **kwaliteitsvolle hulpverlening**.

Bron: CAW

Professionele zorg

Alle zorg die beroepshalve verleend wordt.

EERSTELIJNSZONE
HOUTLAND EN POLDER

Regionaal dienstencentrum (RDC)

Wat?

Opdrachten RDC woonzorgdecreet 2009:

- 1° aan de gebruikers, mantelzorgers en vrijwilligers groepsgerichte activiteiten van algemene informatieve en vormende aard aan te bieden;
- 2° aan de gebruikers, mantelzorgers en vrijwilligers objectief advies te verlenen over het volledige aanbod van materiële hulp en immateriële hulp- en dienstverlening;
- 3° materiële en immateriële hulp- en dienstverlening binnen het bereik te brengen van gebruikers en mantelzorgers;
- 4° de vrijwilligerszorg te organiseren en te ondersteunen door vraag en aanbod op elkaar af te stemmen, vorming aan de vrijwilligers aan te bieden en in specifieke zorgsituaties de samenwerking tussen de organisaties van vrijwilligerszorg te bewerkstelligen.

Nieuwe woonzorgdecreet (RDC wordt in de loop van 2020 ingekanteld in DMW)

Daarnaast wordt het regionaal dienstencentrum uit het eerstelijnszorgdecreet geschrapt bij artikel 77, aangezien deze voorziening niet langer weerhouden wordt.

Bron: woonzorgdecreet

Sociale netwerkvorming

Wat?

het uitbouwen van sociale contacten en gemeenschapsvorming

Bron: ZP 3 Netwerk thuiszorg OLV en Zorgnet

Thuiszorg en/of ondersteuning

Wat?

de zorg- en/of ondersteuning aan huis of de zorg en/of ondersteuning die er specifiek op gericht is de gebruiker te handhaven in of te laten terugkeren naar zijn natuurlijk thuismilieu

Bron: woonzorgdecreet

Thuiszorgvoorziening

Wat?

- Dienst voor gezinszorg
- Dienst voor oppashulp
- Dienst voor thuisverpleging
- DMW van de ziekenfondsen
- Dienst voor gastopvang
- Centrum voor dagverzorging
- Centrum voor kortverblijf
- Centrum voor herstelverblijf

Bron: woonzorgdecreet

Toegankelijkheid

Wat?

juiste, voor de persoon voldoende en verstaanbare informatie over het zorgaanbod, door betaalbaarheid, door bereikbaarheid, door het aangepast zijn aan zijn cultuur, taal en zorgnood.

Bron: lexicon conferentie feb 2017

Transdisciplinair

Wat?

Bij transdisciplinair werken vervagen de grenzen van de disciplines omdat men elkaars discipline zo goed kent en men zich in samenspraak en samenwerking gedeeltelijk op elkaars werkterrein begeeft. Men gaat vakoverschrijdend werken en soms taken van elkaar overnemen voor zover dit kan of nodig is. In een transdisciplinair team is de kennis van elkaars beroepsmatige competenties hoog, wat nuttig is bij het gezamenlijk opmaken van de zorgplanning.

Bron: lexicon conferentie feb 2017

Transmuraal

Wat?

Over de muren van de verschillende sectoren heen (thuiszorg, woonzorgcentra, ziekenhuis...)

Bron: lexicon conferentie feb 2017

Vermaatschappelijking van de zorg

Wat?

Vermaatschappelijking van de zorg verwijst naar het streven om mensen met beperkingen, chronisch zieken, kwetsbare ouderen, jongeren met gedrags- en emotionele problemen, mensen die in armoede leven, ..., een eigen zinvolle plek in de samenleving te laten innemen, hen daarbij waar nodig te ondersteunen en de zorg zoveel mogelijk geïntegreerd in de samenleving te laten verlopen

Bron: www.vlaanderen.be

Vertegenwoordiger

Wat?

De natuurlijke persoon die in de plaats van de persoon met een zorg- en ondersteuningsvraag optreedt bij alle handelingen die de persoon met een zorg- en ondersteuningsvraag moet stellen in het kader van dit decreet, als die niet in staat is zijn rechten zelf uit te oefenen.

Bron: eerstelijnsdecreet

VIVEL (Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn)

Taken:

- Sociale kaart
- Vormingspakketten o.a. rond ICT
- Innovatie en ondersteuning i.s.m. Flanders Care
- Wetenschappelijk onderzoek m.b.t. eerstelijnsmateries
- Voorstellen inzake gezondheids-en welzijnsdoelstellingen
- Kwaliteitsindicatoren voor de eerstelijns
- Transparant klachtenbeleid i.s.m. belanghebbenden
- Het faciliteren, begeleiden van de regionale zorgzones in de opmaak van de regionale zorgstrategische planning

- **Hoe kan dit instituut de eerstelijnszone ondersteunen?**
- Het instituut kan de werking van de eerstelijnszones op diverse vlakken ondersteunen:
- Bundeling van expertise, evidence, ervaringsdeskundigheid noodzakelijk voor de onderbouwing van geïntegreerde zorgmodellen
- Volledig, actueel en klantgericht overzicht van het zorgaanbod in Vlaanderen
- Ondersteunen van een vormingsbeleid en uitwerking van vormingspakketten.
- Ondersteuning verlenen aan de eerstelijnszones op vlak van de organisatie, financiering, planning, zorgstrategische planning, bestuur,...
- Ondersteuning bieden bij het formuleren van gezondheids- en welzijnsdoelstellingen en indicatoren voor de eerste lijn.
- Afspraken zo veel mogelijk uitklaren op Vlaams niveau
- Het is niet de bedoeling om alle overeenkomsten, bv. met ziekenhuizen over ontslagmanagement, apart te onderhandelen. Beter is globale afspraken te maken op Vlaams niveau, met lokale accenten. Een standaardovereenkomst zal opgemaakt worden op Vlaams niveau.

<https://www.eerstelijnszone.be/vlaams-instituut-voor-de-eerste-lijn-erkend-als-partnerorganisatie-vlaamse-overheid>

Vrijwilliger

Wat?

de natuurlijke persoon die, op vrijwillige basis en onbezoldigd en (bij voorkeur) in een georganiseerd verband, zijn activiteiten uitvoert.

Bron: woonzorgdecreet

Woonzorgcentrum

Wat?

Een woonzorgcentrum is een voorziening die bestaat uit een of meer gebouwen die functioneel een geheel vormen en waar, onder welke benaming ook, aan gebruikers van 65 jaar of ouder, die er permanent verblijven, in een thuisvervangend milieu huisvesting en ouderenzorg wordt aangeboden.

Bron: woonzorgdecreet 2009

Zelfregie

Wat?

De persoon met een zorg- en ondersteuningsvraag beschikt over het vermogen om de zorg en ondersteuning zowel procesmatig als inhoudelijk te laten aansluiten bij zijn levensdoelen en de levenskwaliteit die hij wil, hij kan controle erop uitoefenen en hij heeft de leiding erover.

Bron: eerstelijnsdecreet

Zelfzorg

Wat?

De beslissingen en de acties die een natuurlijke persoon in het dagelijkse leven uitvoert om te voldoen aan zijn basisbehoeften, en de bijbehorende activiteiten. Die activiteiten kunnen onder meer betrekking hebben op de uitvoering van huishoudelijke activiteiten, het leggen van sociale contacten en de mogelijkheid om zich te ontplooien en zich te oriënteren in tijd en ruimte

Bron: Vlaams Agentschap Zorg

Zorg- en ondersteuningsdoel

Wat?

Een doel dat geformuleerd wordt door de persoon met een zorg- en ondersteuningsvraag, zijn vertegenwoordiger of mantelzorger en zijn zorgaanbieders met betrekking tot de wenselijke zorg met oog op de levensdoelen en de levenskwaliteit die de persoon met een zorg- en ondersteuningsvraag wil bereiken.

Bron: eerstelijnsdecreet

Zorg- en ondersteuningsnood

Wat?

De nood aan zorg en ondersteuning die door de gebruiker of zijn omgeving subjectief gevoeld of objectief vastgesteld wordt

Bron: Vlaams Agentschap Zorg

Zorg- en ondersteuningsplan

Wat?

Een werkinstrument waarin, na vraagverheldering of indicatiestelling, op aangeven van en in samenspraak met de zorg- en ondersteuningsdoelstellingen en de afspraken over de geplande zorg en ondersteuning voor een persoon met een zorg- en ondersteuningsvraag zijn opgenomen, en dat toegankelijk is voor de persoon zelf en de betrokken informele en professionele zorg- en welzijnsactoren (het zorgteam)

Bron: Vlaams Agentschap Zorg/ eerstelijnsdecreet

Zorgaanbieder

Wat?

Een persoon, dienst of organisatie die als zorg- of welzijnsactor professioneel zorg of ondersteuning verleent aan personen met een zorg- en ondersteuningsvraag, inclusief personen, diensten of organisaties met een gespecialiseerd zorg- en ondersteuningsaanbod.

Bron: Eerstelijnsdecreet

Zorgverstreker

Wat?

Een zorgverstreker zoals bedoeld in 19°, evenals een organisatie, dienst of persoon, die professioneel zorgen of diensten verleent aan gebruikers en die daardoor de eerstelijnsgezondheidszorg vergemakkelijkt, mogelijk maakt of ondersteunt, met uitzondering van de organisatie, dienst of persoon met een meer gespecialiseerd zorgaanbod

Bron: Vlaams Agentschap Zorg

Zorgbemiddelaar

Wat?

De zorgbemiddelaar wordt aangeduid door de gebruiker, vaak op basis van een vertrouwensrelatie of een nauwe betrokkenheid in de zorg. De zorgbemiddelaar is altijd één van de betrokken zorgverleners. Het kan gaan om de arts, verpleegkundige, maatschappelijk werker, vrijwilliger, mantelzorger, ... De zorgbemiddelaar bemiddelt bij de verschillende zorgpartners met het oog op de optimale afstemming van de zorg op de noden en verwachtingen van de gebruiker. De zorgbemiddelaar is verantwoordelijk voor de zorgregie.

Bron: nieuwe woonzorgdecreet

Zorgcontinuïteit

Wat?

De mate waarin het proces van zorg, zonder onderbrekingen plaatsvindt.

Bron: eigen definitie

Zorgcoördinatie

Wat?

Continue opvolging en evaluatie van alle medische, paramedische en welzijnszorgen die vastgelegd zijn op basis van de zorg- en ondersteuningsnoden van de persoon.

De persoon die deze coördinatie opneemt (persoon met zorg- en ondersteuningsnood, informele zorg of zorgaanbieder) is de 'zorgcoördinator' van het zorgteam.

Bron: lexicon conferentie feb 2007

Zorginnovatie

Wat?

Het ontwikkelen en in de praktijk brengen van nieuwe of vernieuwende elementen en instrumenten in de processen, zodat deze aangepast zijn aan de toekomstige zorg- en/of ondersteuningsnoden en doelen van de bevolking.

Bron: lexicon conferentie feb 2017

Zorgraad

Wat?

Een zorgraad is een geformaliseerd samenwerkingsverband dat binnen haar werkgebied (de eerstelijnszone) werkt aan de organisatie van de eerstelijnszorg en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders.

Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid

Zorgteam

Wat?

De persoon met een zorg- en ondersteuningsvraag en de betrokken informele en professionele zorg- en welzijnsactoren die, in het kader van een zorg- en ondersteuningsplan, samenwerken rond de zorg voor de persoon met een zorg- en ondersteuningsvraag.

Bron: eerstelijnsdecreet

Zorgtraject

Wat?

Een zorgtraject organiseert en coördineert de aanpak, de behandeling en de opvolging van een patiënt met een chronische ziekte. Momenteel zijn er 2 erkende vanuit RIZIV nl diabetes en nierinsufficiëntie.

Bron: www.riziv.be

Zorgvoorziening

Wat?

Een verzorgingsinstelling of elke andere organisatie, erkend door de Vlaamse Gemeenschap, die in het kader van het gezondheids- of welzijnsbeleid instaat voor de organisatie of uitvoering van zorg

Bron: Vlaams Agentschap Zorg